

Statskuppen ger respit i EU-förhandlingar

Statskuppen i Honduras kan ge Centralamerika en fördel. Samma dag som president Manuel Zelaya avsattes, frös EU förhandlingarna om ett associeringsavtal med Centralamerika.

– Detta är det perfekta ögonblicket för att få in förhandlingarna på en annan kurs, säger Tania Vanegas från den nicaraguanska miljöorganisationen Centro Humboldt.

TEXT: ERIKA BRENNER, JOHANNA KVARNSSELL

– **NU HAR VI** möjlighet att undersöka hur avtalet avspeglar regionens intressen, vi kan öppna de centralamerikanska regeringarnas ögon för vad medborgarna egentligen vill ha, säger Vanegas.

De vill inte bara ha handel, utan också social utveckling och politisk dialog, enligt Vanegas. Hon hänvisar till associeringsavtalets tre delar: handel, bistånd och politisk dialog. Hittills har EU prioriterat handel, menar Vanegas.

Samtidigt tycker hon inte att förhandlingarna ska fortsätta utan ett Honduras med en demokratiskt vald president.

– Först och främst vore det en dubbel diskurs från EU:s sida. Å ena sidan går EU in för dialog och demokrati, å andra sidan kränks de mänskliga rättigheterna och demokratin i Honduras.

– Dessutom har EU hela tiden framhåvt att förhandlingarnas mervärde just var att de fördes mellan två samlade regioner samt att de främjade den centralamerikanska integrationen.

EU har inte gett något klart besked om när och hur förhandlingarna ska fortsätta.

Förhandlingarna om ett associeringsavtal mellan EU och Centralamerika inleddes i oktober 2007. Planen var att ingå avtal i början av 2010.

2007 STARTADE också förhandlingar om ett associeringsavtal mellan EU och Andinska gemenskapen. Sommaren 2008 strandade förhandlingarna då Bolivia och Ecuador motsatte sig att handelsdelen i avtalet alltmer började likna ett frihandelsavtal. I början av 2009 återupptogs förhandlingarna, sedan EU kommit överens med Peru, Colombia och Ecuador att fortsätta förhandla framför allt handelsdelen. Men eftersom Bolivia dragit sig ur skedde förhandlingarna separat med de tre återstående länderna. De bilaterala förhandlingarna har fått kritik för att splittra den regionala enigheten och hota den 40 år gamla unionen mellan de andinska länderna. Under 2009 har fem förhandlingsrundor hållits. Inför den senaste, i Lima i juli,

meddelade Ecuador att man drar sig ur förhandlingarna då landet ännu inte hade fått svar på några avgörande frågor. Ecuador har uttryckt oro över att förhandlingarna alltmer verkar gå mot ett frihandelsavtal. Därför presenterade man i juni ett förslag till EU om ett avtal som skulle innehålla även politisk dialog och bistånd, men har ännu inte fått något svar.

ECUADOR, som är världens största bananexportör, vill också att EU sänker tullarna för den tropiska frukten. De har bett att frågan ska utelämnas ur förhandlingarna och i stället ska tas upp i världshandelsorganisationen WTO, men har inte fått gehör från EU.

Förhandlingarna mellan EU och Peru och Colombia sägs ha nått framsteg i hälften av de ämnen som diskuteras. Men fortfarande återstår en hel del känsliga frågor som patentregler för mediciner samt tillgången till den europeiska marknaden för produkter som bananer, etanol och socker. ■